

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3484/2019
02.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драгиша Стевић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и „ОТП банка Србија“ АД Нови Сад, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији друготужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3301/18 од 09.04.2019. године, у седници од 02.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене „ОТП банка Србија“ АД Нови Сад, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3301/18 од 09.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П 120/18 од 15.03.2018. године ставом првим изреке одбијен је предлог тужиље за прекид поступка у овој парници до правноснажног окончања парнице у предмету тог суда П 1597/17-41. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се утврди према туженима да је апсолутно ништава заложна изјава оверена пред Општинским судом у Пожаревцу Ов 21652/07 дана 05.11.2007. године, дата од стране првотуженог ББ у корист друготужене банке. Ставом трећим изреке констатовано је да је тужба повучена у делу којим је тражено брисање вансудске хипотеке уписане по заложној изјави из става другог изреке. Ставом четвртим изреке одбачен је предлог тужиље за усвајање привремене мере. Ставом петим изреке тужиља је обавезана да туженој банци на име трошкова парничног поступка исплати 17.155,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3301/18 од 09.04.2019. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом и четвртим изреке. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставовима другом и петом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиље и према туженима утврђено да је апсолутно ништава заложна изјава оверена пред Општинским судом у Пожаревцу Ов 21652/07 дана 05.11.2007. године, дата од стране првотуженог у корист друготужене банке. Друготужена банка је обавезана да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати 338.240,00 динара.

Против другостепене пресуде, друготужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је доставила одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. важећег Закона о парничном поступку - ЗПП и утврдио да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља и првотужени су у браку од 1967. године, током кога су заједнички стекли непокретност на кп ... земљиште и објекат укупне површине 4,57 ари у листу непокретности ... КО ... На овој непокретности као власник је уписан само првотужени, са правом коришћења на парцели као државној својини и правом својине на породичној стамбеној згради. На овој непокретности уписана је хипотека на основу заложне изјаве првотуженог ради обезбеђења потраживања из Уговора о кредиту код тужене банке од 01.11.2007. године, према „ВВ“ ДОО ..., чији сувласник је био син тужиље и првотуженог. Предметну заложну изјаву дао је првотужени и оверио пред Општинским судом у Пожаревцу дана 05.11.2007. године, којом је пристао да се у корист повериоца ОТП банке упише хипотека на непокретности у листу непокретности ... КО ..., која представља породичну кућу, ради обезбеђења потраживања повериоца ОТП банке према дужнику „ВВ“ ДОО ... из уговора о кредиту за износ од 62.000 евра у динарској противвредности са припадајућом каматом. Утврђено је да је прву опомену због неисплаћивања доспелог дуга првотужени примио 19.02.2009. године, а опомена о продаји непокретности од 08.04.2009. године насловљена је на првотуженог и „ВВ“ ДОО ..., уз остављање накнадног рока од 10 дана за извршење обавезе, након чега ће поступак бити настављен вансудским намирењем продајом непокретности путем непосредне погодбе. Према Споразуму о подели брачне суतेковине од 05.11.2009. године, као и из исказа сведока, утврђено је да је предметна непокретност изграђена заједнички 1978. године, да представља заједничку имовину тужиље и првотуженог и да тужиља није знала да је њен супруг ставио хипотеку на њихову кућу, што је сазнала када је добила опомену, и да се никада писмено нити усмено није сагласила са стављањем хипотеке на заједничку породичну кућу.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и утврђена ништавост спорне заложне изјаве дате од стране првотуженог у корист друготужене банке.

Чланом 171. став 1. Породичног закона прописано је да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Према члану 174. ст. 1. и 3. тог закона, заједничком имовином супружници управљају и располажу заједнички и споразумно, а супружник не може

располагати својим уделом у заједничкој имовини, нити га може оптеретити правним послом међу живима. Према члану 180. став 2. тог закона, претпоставља се да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки. Чланом 6. став 2. Закона о хипотеци прописано је да се хипотека на непокретној ствари у заједничкој својини заснива само на целој непокретности и уз сагласност свих заједничара.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да је спорна zaloжна изјава апсолутно ништава у смислу члана 103. Закона о облигационим односима, јер је дата супротно наведеним законским одредбама Породичног закона и Закона о хипотеци, будући да је у поступку утврђено да је првотужени без знања и сагласности тужиље оверио предметну zaloжну изјаву на основу које је конституисана хипотека на непокретности која представља њихову заједничку имовину стечену радом у току трајања брака.

Неосновано се ревизијом истиче да су у побијаној другостепеној пресуди погрешно примењене релевантне одредбе Породичног закона и указује да је само првотужени у време давања zaloжне изјаве био уписан као власник предметне непокретности, па за давање zaloжне изјаве није била неопходна сагласност тужиље, као и да туженој банци није могло бити познато да нема њене сагласности. Међутим, према члану 176. став 2. Породичног закона, сматра се да је упис извршен на име оба супружника и када је извршен на име само једног од њих, осим ако након уписа није закључен писмени споразум супружника о деоби заједничке имовине односно брачни уговор, или је о правима супружника на непокретности одлучивао суд. Из изнетог произилази да је неоснован и ревизијски навод да је тужиља морала да упише у јавне књиге забележбу о заједничкој својини како би трећим лицима иста била видљива. Нису од значаја ревизијски наводи којима се указује да је тужена банка била савесна приликом закључивања спорног посла. Међутим, обавеза банке као привредног субјекта јесте да приликом закључивања послова који спадају у њену редовну делатност поступа са пажњом доброг привредника, што подразумева спровођење свих потребних радњи од значаја за одлучивања да ли су испуњени сви законски услови за закључење уговора о кредиту.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић